

Vijf Punten Plan.

De watersport- en recreatiesector zit in zeer zwaar weer. Sinds 13 maart en zeker na de nieuwe maatregelen die op 31 maart door het kabinet zijn genomen zit de sector feitelijk in een materiële en financiële *lock down*. Landelijke maatregelen om inwoners zo veel mogelijk thuis te houden hebben grote gevolgen voor de markt van vrijetijd. Ondanks dat vakantieparken open mogen blijven roept de minister-president op om 'vooral niet te boeken en op vakantie te gaan voor Pasen en in de meivakantie'. Als gevolg van deze oproep zijn veel bedrijven beperkt open maar ontbreken de gasten. Het beleid van de 25 veiligheidsregio's is fragmentarisch en zorgt voor veel onduidelijkheid. In een groeiend aantal veiligheidsregio's worden gasten weggestuurd van de parken omdat er regionaal, en soms zelf gemeentelijk, aanvullende maatregelen zijn getroffen. De vrijetijdsmarkt is chaotisch en de situatie is vergelijkbaar met de bankrun tijdens de kredietcrisis.

Om in deze chaotische situatie enigszins rust te brengen voor consumenten en ondernemers doet HISWA-RECRON een oproep aan het kabinet om te zorgen voor oplossingen. Oplossingen die passen en werkbaar zijn bij een seizoensgebonden sector waarvan een belangrijk deel van de bedrijven in het relatief korte zomerseizoen haar omzet moet genereren voor kosten die voor een groot deel twaalf maanden doorlopen.

De onderstaande vijf oplossingen bestaan uit het verbeteren van bestaande regelingen, nieuwe instrumenten en een cri de coeur voor een Noodfonds.

Bij het verwezenlijken en monitoring van deze vijf punten en is het effectief en efficiënt om een bestuurlijk overleg te organiseren van rijk, provincies en een delegatie van getroffen sectorpartijen uit de gastvrijheidseconomie. Het gezamenlijk optrekken en afstemmen is essentieel bij het verwezenlijken van onderstaande punten en richting het herstel van de gastvrijheidseconomie. Dit overleg kan op zeer korte termijn, vóór 15 april ingesteld worden. Ook de gedeputeerden met de portefeuille toerisme zien de meerwaarde hiervan, zoals blijkt uit de oproep van het IPO.

1. Steunmaatregelen toegankelijk en passend voor watersport- en recreatiesector

1.a) watersport en recreatiebedrijven moeten worden toegevoegd aan het noodloket (Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren-regeling).

- Onderdeel van het economische steunpakket van de rijksoverheid is het openen van een noodloket waarin bedrijven aanspraak kunnen maken op eenmalig financiële steun van € 4000,-. Dit bedrag is broodnodig voor acute liquiditeitssteun. Bedrijven in de watersport en recreatie die vrijwel allemaal vanuit overheidshandelen (landelijk advies of door de veiligheidsregio's) geheel of gedeeltelijk gesloten zijn, moeten aanspraak kunnen maken op dit noodloket. Zeker in deze sector waarvan een belangrijk deel in een kort seizoen de jaaromzet moet realiseren en waar sprake is van zeer hoge kapitaalslasten (accommodaties, infrastructuur, voorzieningen, terreinen). Nu komen bijvoorbeeld sportscholen in aanmerking en zeilscholen (de kraamkamer van olympische helden) niet.
- Voor een groot deel van de watersport- en recreatiebedrijven (zoals campings, bungalowparken, jachtverhuurders, jachthavens, zeilscholen etc.) staat de (bedrijfs-)woning op het terrein (postadres) van het bedrijf. Vaak is dat ook noodzakelijk omdat direct toezicht en aanwezigheid van belang is bij het aanbieden van nachtverblijf (veiligheid, bedrijfshulpverlening, brandveiligheid). Nu zijn deze ondernemers direct uitgesloten van de TOGS regeling. Voor de horeca is op deze regeling al een uitzondering gemaakt. Dit moet nu ook voor de watersport- en recreatiebedrijven gelden.
- Op dit moment wordt een aanvraag van de TOGS regeling alleen beoordeeld op basis van de hoofdactiviteit (hoofd SBI-code) van een onderneming. Dit correspondeert niet altijd met de primaire inkomstenbron, zeker omdat bedrijven in onze sector steeds meer diversifiëren vanwege de marktontwikkelingen en in het belang van de robuustheid van de exploitatie. Voorbeeld: Een jachthaven met een restaurant. Jachthaven is de hoofdactiviteit, staat niet in de TOGS lijst. Oplossing: Bij aanvraag moeten ondernemers nu al een accountantsverklaring meesturen. Kijk dan als overheid naar alle SBI-codes en de omzet van een bedrijf en maak op basis daarvan beslissing tot toekenning.

1.b) Het Noodpakket Overbrugging voor Werkbehoud moet aansluiten bij seizoensgebonden sectoren.

- Het NOW is een goede stap van het kabinet om werknemers zo veel als mogelijk in dienst te houden. Tegelijkertijd heeft de minister van SZW aangegeven geen sectorspecifieke maatregelen door te voeren om zo de maatregel werkbaar te houden. Door de kenmerken van de maatregel dreigen ondernemers met een sterk seizoensgebonden sector in grote problemen te komen. Het personeelsbestand is naadloos afgestemd op de bezettingsgraad op het terrein en dat verschilt per periode.
- Door de seizoenafhankelijkheid en de onvoorspelbaarheid van maatregelen van diverse (regionale) overheden, kan een ondernemer maar kort vooruitkijken. Binnen de vergunningsperiode van 6 weken moet een ondernemer zijn omzetverlies kunnen bijstellen.
- Het voorschot van 80% wordt verstrekt op basis van het opgegeven SV-loon januari 2020 (of november 2019). Het SV-loon is voor bedrijven in de watersport- en recreatiesector over het algemeen in deze maanden laag. De definitieve toekenning van de subsidie gaat over de loonsom in maart, april en mei. Maar bij de definitieve vaststelling van de subsidie wordt **geen** rekening gehouden met hogere loonsom in deze maanden. En deze zal zeker hoger zijn. Zo keren seizoenkrachten terug en zijn er veelal verplichtingen aangegaan met werknemers, die instromen in deze maanden. De huidige NOW zal ertoe leiden dat ondernemers er toch voor zullen kiezen het loon niet onverplicht door te betalen bij flexkrachten, zoals het kabinet wil. HISWA-RECRON bepleit daarom dat bedrijven de keuze hebben om de 3-maands omzet 2020 af te zetten tegen -of de gemiddelde kwartaalomzet 2019 (huidige regel)- of tegen dezelfde 3-maandsperiode 2019. Een accountantsverklaring zou de 3-maandskeuze dienen te onderbouwen

1.c) Garantiestellingen en hoge rentes bij kredietverstrekking moet van tafel.

- Ondernemers die een beroep doen op de BMKB regeling moeten vooraf een garantiestelling betalen van 3,9%. Deze bedragen kunnen onze ondernemers niet ophoesten, en stort ze direct in extra schulden. Door het ontbreken van het inhaaleffect in onze sector kan deze regeling zelfs zorgen voor extra financiële problemen bij MKB ondernemers. De sector staat bij de banken op “code rood” dus de voorwaarden voor een krediet zijn onhaalbaar met hoge rentepercentages. Ook de financiële instellingen die de GO regeling voor (middel-)grote bedrijven uitvoeren vragen een afsluitprovincie van maar liefst 4%. Veel ondernemingen bezitten vastgoed en daarom moet bijvoorbeeld een laagdrempelige hypotheek mogelijk zijn.

- Veel kleinere ondernemers hebben te weinig liquide middelen om de komende weken te overleven. De bedrijven in onze sector hebben de afgelopen jaren enorm geïnvesteerd om te voldoen aan de marktvraag en om zo een toppositie te krijgen in Europa. Het eigen vermogen bestaat met name uit de waarde van de activa die momenteel onverkoopbaar zijn zoals gebouwen en motorjachten. Daarom zouden de kredieten eenvoudig en zonder kosten toegankelijk moeten zijn.

2. De overheid geeft financiële steun aan een Toeristisch Corona Garantiefonds

- Het Rijk en de provincies vullen gezamenlijk het garantiefonds, waardoor rust wordt gecreëerd voor de gast en de ondernemer. De gast kan zijn vakantie op een later moment genieten, en de ondernemer kan zijn huidige liquiditeit borgen. Mocht een bedrijf toch in financiële problemen komen dan kan de klant een verzoek indienen voor uitkering bij het Garantiefonds;
- De HISWA-RECRON voucher is afgestemd met het Ministerie van EZK en ACM en is al in gebruik bij ondernemers.

3. Noodfonds voor de watersport- en recreatiesector is noodzakelijk

Ook al zouden bovenstaande maatregelen morgen geregeld worden, dan nog zitten watersport- en recreatiebedrijven met een enorme terugloop aan gasten waarvan het inhaaleffect ontbreekt. Boeking lopen tussen de 70-90% terug, en het is voor iedereen nog onduidelijk hoelang deze trend blijft doorzetten. Daarom is directe balanssteun of het opkopen van gedeelde omzet noodzakelijk om de ondernemingen en de werkgelegenheid te behouden. Ook om te voorkomen dat veel bedrijven in de gastvrijheidseconomie verloren gaan en een andere -mogelijk ongewenste- functie krijgen.

Jaarrond bedrijven en zeker ook de bedrijven die in zes maanden hun jaaromzet moeten halen zijn niet robuust genoeg om de boekingen die al zijn gedaan binnen dit seizoen nog te plaatsen en zijn genooddaakt dit te verschuiven naar volgend jaar. Daarmee zal ook in 2021 een groot probleem ontstaan. Het effect van twee maanden sluiting of mogelijk meer als de maatregel wordt verlengd levert daarmee grote schade op voor 2020 én 2021. Ondernemers verkopen vrije tijd en tijd kan immers niet op voorraad worden gehouden want tijd vervliegt.

Deze ondernemers, zeker de MKB-tak, verkeren in zware liquiditeitsproblemen en kunnen lonen, zelfs met de NOW-regeling en de vaste lasten, lastig blijven doorbetalen.

Ondernemingen in de sector watersport- en recreatie zijn kapitaalintensief (gebouwen, infrastructuur, voorzieningen) met als gevolg dat de kapitaalslasten per maand hoog zijn en dat er altijd doorlopende beheer- en onderhoudskosten zijn die ook bij een (gedeeltelijk) *lock down* doorlopen. Dat geldt niet alleen voor kampeer- en bungalowbedrijven en jachthavens maar ook voor jacht- en bootverhuurders, groepsaccommodaties, buitensportbedrijven, zeilscholen, charterondernemingen van de Hollandsche Zeilvloot en toeleveranciers in de sector.

Daarom is een noodfonds nodig voor de watersport- en recreatiesector en andere sectoren in de gastvrijheidseconomie om te zorgen dat deze (vaak familiebedrijven) blijven bestaan.

De vrijetijdssector in Nederland bestaat uit tienduizenden bedrijven, instellingen en organisaties en is tweemaal zo groot als de landbouw en net zo groot als de bouwsector. Van alle werknemers in Nederland werkt 1 op de 13 daarvan in deze sector. Het wegvallen van onze ondernemingen zal een enorme sociaal maatschappelijke en economische impact hebben in veel regio's en kernen die voor een belangrijk en groeiend deel afhankelijk zijn van toerisme en recreatie.

Om Nederland Vakantieland nu op de kaart te houden en straks weer op de kaart te zetten en uitzicht te geven op het toeristisch beleid Perspectief 2030 zijn zeker voor de kwetsbare bedrijven nu steunmaatregelen nodig. Faillissementen en ontslagen kosten de staat meer dan directe steun zoals een balanssteun via reductie van schulden.

Daarom roepen wij het rijk op de mogelijkheden te onderzoeken welke Europese Fondsen aan te spreken zijn voor cofinanciering zoals de beschikbare 37 miljard uit de CRII, regionale fondsen (verhoogde MFK begroting) en MKB, toeristische-, maritieme-, cultuur, erfgoed, kust-, natuur- of landbouwfondsen. Een tevens de oproep gebruik te maken van de versoepelde regeling voor toepassing van nationale staatssteun voor hard getroffen toeristisch-recreatieve sectoren zoals dat ook in andere landen gebeurt.

4. Start Up protocol van de sector valideren

- Het is zaak nu al te werken een openingsprotocol. De verwachting is dat als er sprake is van versoepeling van maatregelen, bedrijven in fases open kunnen onder strikte voorwaarden. Dat hang natuurlijk ook af van het type bedrijf. HISWA-RECRON is gestart met het ontwikkelen van start up protocollen per bedrijfsgroep. Doelstelling is dat deze richtlijnen worden geadopteerd door zowel het rijk, het RIVM als de 25 veiligheidsregio's als uitgangspunt.

- We vragen ondersteuning bij de procedure om te komen tot validatie van deze protocollen. Dat is voor onze sector noodzakelijk gelet op de chaos die de afgelopen weken is ontstaan als gevolg van de boodschap van het kabinet (“de vakantieparken zijn open maar ga vooral niet boeken”) en de enorme diversiteit van besluiten en begrippen in de veiligheidsregio’s. Een unisono boodschap van het kabinet aan de bevolking, bedrijven en veiligheidsregio’s is van groot belang.

5. Investeren in het opstarten van de vraag

Om een spoedig herstel van de sector te bewerkstelligen is het van groot belang dat het rijk samen met provincies en in afstemming met de sector een campagne opstart met als doel mensen te motiveren om een vakantie in eigen land te boeken (‘Lekker weg in eigen land’). In 2020 zal dat gericht zijn op met name Nederlanders in eigen land en mogelijk ook de buurlanden als er een versoepeling komt van het reizen over de grens. Voor 2021 zal de inzet moeten zijn een goede bezetting voor zowel seizoens- als jaarrondbedrijven. HISWA-RECRON doet een beroep op het rijk en provincies om daar substantieel aan bij te dragen en ook de regie van deze campagnes op centraal niveau te organiseren.

Leusden, 6 april 2020

Drs. Geert H.J.C. Dijks
Directeur
Gsm: 06-53836454
Email: g.dijks@hiswarecron.nl